

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πρώτος

Συνδρομή ετήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

1 Φεβρουαρίου 1876

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ

Ἐρανισθείσα ὑπὸ Α. Σ. Βυζαντίου.

Συνίεσις 181 σελ. 49.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΗΜΕΤΟΝ

Ἡ Ἔργασία.

Ἐρ.-Τί εἶναι ἔργασία;

Ἀπ.-Ἔργασία εἶναι συνέχεια προσπαθειῶν, ἢ πράξεων, δι' ὧν ἐπιζητεῖται ἡ δημιουργία, ἡ ἐξαγωγή, ἡ μεταποίησις, ἡ μεταβίβασις, ἢ ἡ διατήρησις προϊόντος τινός.

Ἐρ.-Ποῖα εἶναι τὰ κυριώτερα εἶδη τῆς ἔργασίας;

Ἀπ.-Ἡ διανοητικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἔργασία, ἡ γεωργικὴ καὶ βιομηχανικὴ ἔργασία, καὶ τὸ ἐμπόριον.

Ἐρ.-Τί ἀποκαλεῖς διανοητικὴν ἔργασίαν;

Ἀπ.-Ἡ διανοητικὴ ἔργασία, ἀσκουμένη ὑπὸ τῶν λογίων, τῶν φιλοσόφων, τῶν ἐφευρετῶν, τῶν καθηγητῶν, τῶν δημοσιογράφων κτλ., ἔχει ὡς σκοπὸν τὸ πολλαπλασιάζειν, διαδίδειν καὶ καθιστᾶν προσιτὰς εἰς πάντας τὰς ἀνθρώπινους γνώσεις, ὅπως αὐξάνη ἀπαύστως ἡ εὐημερία τῆς κοινωνίας καὶ ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου, τὸ εὐκολύνειν καὶ καθιστᾶν ὀλιγώτερον ἐπαχθεῖς τὰς ἄλλας ἔργασίας, τὸ τελειοποιεῖν τέλος τὸν πολιτισμὸν.

Ἐρ.-Ἡ διανοητικὴ ἔργασία ἐπιδρᾷ ὠφελίμως εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ οἱ θιασῶνται αὐτῆς εἶναι ἀληθεῖς ἐργάται;

Ἀπ.-Βεβαίως διότι πᾶσαι αἱ ἀνακαλύψεις τῶν σοφῶν, αἱ διὰ τοσούτων μόχθων ἐπιτευχθεῖσαι, ἔδωκαν νέαν ζωὴν εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἤρξαν τὴν δύναμιν τοῦ παραγωγέως. Τὸ αὐτὸ δύναται τις νὰ εἴπῃ καὶ περὶ τῶν καλλιτεχνῶν, οἵτινες ἐπιδρῶσι τὰ μέγιστα ἐπὶ τῆς καλαισθησίας καὶ τῆς ἠθικότητος τῶν συμπολιτῶν τῶν καὶ ἀναπτύσσουσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν δεξιότητα. Οἱ περὶ ταῦτα λοιπὸν ἐνδιατρίβοντες κάμνουσι χρησιμώτατον ἔργον καὶ εἶναι ἀξιοὶ νὰ ἀποκαλῶνται ἐργάται.

Ἐρ.-Τί ἀποκαλεῖς γεωργικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἔργασίαν;

Ἀπ.-Ἡ γεωργικὴ ἔργασία περιλαμβάνει πάσας τὰς πράξεις, δι' ὧν παράγονται τὰ προϊόντα τῆς γῆς οἷα, ἡ ὄργωσις, ἡ σπορά, ὁ θερισμὸς, ἡ ἀνατροφή τῶν κτηνῶν κτλ.

Ἡ βιομηχανικὴ ἔργασία περιλαμβάνει πάντα τὰ ἐπαγγέλματα, δι' ὧν κατασκευάζονται τὰ ἄλλα εἶδη, τὰ χρήσιμα εἰς κατανάλωσιν, ἐκτὸς τῆς τροφῆς, οἷον ὑποδήματα, ἐνδύματα, ἐπιπλα κτλ.

Ἐρ.-Τί εἶναι ἐμπόριον;

Ἀπ.-Τὸ ἐμπόριον εἶναι ἔργασία ἔχουσα ὡς σκοπὸν τὴν συναγωγὴν καὶ ἔπειτα τὴν διανομὴν τῶν διαφορῶν προϊόντων. Τὸ ἐμπόριον, ἐξ ἑνὸς μὲν λαμβάνει τὰ προϊόντα τῶν ἀγρῶν καὶ τὰ διανέμει εἰς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, ἐξ ἄλλου δὲ μεταφέρει εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἀγρῶν τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα, τὰ παραγόμενα συνήθως εἰς τὰς πόλεις. Τὸ ἐμπόριον προσέτι μᾶς προμηθεύει ἐπὶ τιμῇ σχετικῶς μετρία τοὺς καρποὺς τῶν μεμακρυσμένων τόπων.

Ἐρ.-Ποῖα εἶναι ἡ βάση τοῦ ἐμπορίου;

Ἀπ.-Τὸ ἐμπόριον ἔχει ὡς βάση τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν προϊόντων. Λαμβάνει παρ' ἡμῶν τὰ προϊόντα, ὅσα δὲν δυνάμεθα νὰ καταναλώσωμεν, καὶ μᾶς φέρει ὡς ἀντάλλαγμα τὰ προϊόντα, ὧν στερούμεθα. Κατὰ τὸν τρόπον τούτον, δίδει ἀξίαν εἰς προϊόντα, ἅτινα θὰ ἦσαν ἄχρηστα, ἀναζωπυρεῖ τὴν ἔργασίαν, μεταδίδει τὸν πολιτισμὸν, αὐξάνει τὴν εὐζωίαν τοῦ λαοῦ. Τὸ ἐμπόριον δὲν δημιουργεῖ μὲν προϊόντα, ἀλλὰ παρέχει αὐτοῖς πραγματικὴν ἀξίαν, μεταβιβάζον αὐτὰ πρὸς τοὺς καταναλωτὰς.

Ἐρ.-Ὁ ἔμπορος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργάτης;

Ἀπ.-Ἀναμφιβόλως, καὶ μάλιστα ὡς χρησιμώτατος ἐργάτης. Εἶναι ὁ δεσμὸς ὁ συνέχων τοὺς παραγωγεῖς. Αὐτὸς κυρίως χρησιμοποιοεῖ τὴν παραγωγὴν εὐρίσκων καταναλωτὰς.

Ἐρ.-Δὲν ὑπάρχουσι καὶ ἄνθρωποι, οἵτινες, καὶ τοι ἐργάζονται, δὲν ἀνήκουσιν εἰς οὐδεμίαν τῶν τάξεων τὰς ὁποίας ἀπηριθύμους;

Ἀπ.-Οἱ κατατεταγμένοι εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

Ἐρ.-Τί ὀνομάζεις δημοσίαν ὑπηρεσίαν;

Ἀπ.-Δημοσία ὑπηρεσία εἶναι οἱ διάφοροι κλάδοι τῆς διοικήσεως, οἷον τὰ ὑπουργεῖα, αἱ νομαρχίαι, τὰ τελωνεῖα, τὰ ταχυδρομεῖα, οἱ τηλεγραφοὶ κτλ., ὁ στρατὸς καὶ τὸ ναυτικόν.

Ἐρ.-Οἱ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐργάται;

Ἀπ.-Βεβαίως. Ἐὰν οὐδὲν παράγωσι, τὸ ἔρ-

γον αὐτῶν εἶναι χρησιμώτατον, διότι συντελοῦσιν εἰς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, ἐπιτρέποντες εἰς τοὺς πολίτας νὰ ἐργάζωνται ἀφόβως καὶ ἀπερισπάστως εἰς τὴν παραγωγὴν. Τὰ ταχυδρομεία μάλιστα καὶ οἱ τηλεγράφοι συντελοῦσιν ἀμέσως εἰς τὴν παραγωγὴν.

Λοιπὸν καὶ οἱ ὑπάλληλοι εἶναι ἐργάται, ὡς καὶ οἱ βιομήχανοι, οἱ γεωργοὶ, οἱ ἔμποροι, οἱ καλλιτέχναι, οἱ σοφοί, καὶ τέλος πάντες ὅσοι χρησιμοποιοῦσι τὴν δεξιότητά αὐτῶν, τὴν εὐφυίαν καὶ τὴν περιουσίαν ἐπ' ἀγαθῶ τῶν κοινῶν.

Ἐρ.-Ποῖον εἶναι τὸ ἐπιφρονώτερον τῶν ἐπαγγελημάτων, ὅσα ἀπηρτίθησας;

Ἄπ.-Οὐδὲν ὑπερέχει τοῦ ἄλλου. Ὁ πολίτης πρέπει νὰ ἐκλέγῃ τὸ συμφωνώτερον πρὸς τὴν κλίσιν, τὰ μέσα καὶ τὴν ἰκανότητα αὐτοῦ. Μετερχόμενός τις καὶ τὸ ὑψηλότατον καὶ τὸ ταπεινότατον ἐπάγγελμα ἐν συνειδήσει, πρέπει νὰ νομίζῃ ἑαυτὸν ὁμοίως χρήσιμον εἰς τὴν Πατρίδα καὶ νὰ ὑπερφηανεύηται ὡς καὶ πᾶς ἄλλος πολίτης.

Ἐρ.-Τί φρονεῖς περὶ ἐκείνων, οἵτινες, ἀκμαίως ἔχοντες τὰς δυνάμεις, ἐγκαταλείπουσιν ἄλλα βιοποριστικά ἔργα, ἐπαιτοῦντες παρ' ἀξίαν εὐτελεῖς καὶ προσκαιροὺς δημοσίας θέσεις;

Ἄπ.-Ὅτι ἀδικοῦσι καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὴν Πολιτείαν. Ὅσον ἐντιμὸς καὶ ἂν ᾖναι ἡ θέσις τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἀποβάλλει τὴν ἀξίαν τῆς, ὅταν δὲν δίδεται ὡς βραβεῖον ἰκανότητος καὶ νοημοσύνης, ἀλλ' εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες, καὶ τοὶ μὴ ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ἐπιβάλλονται διὰ χαμερπῶν παρακλήσεων, ἢ ἀναξιοπρεπῶν ὑπηρεσιῶν. Οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ὀκνηροὶ τρεφόμενοι ὑπὸ τοῦ κράτους, καὶ νὰ περιφρονῶνται ὡς καταστροφεῖς τῶν δημοσίων συμφερόντων. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ γίνονται καὶ θύματα τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀβελτηρίας, διότι παραγκωνίζονται ὑπὸ ἄλλων ἐπιτηδειοτέρων καὶ ῥίπτονται πάμπτωχοι εἰς τοὺς δρόμους, ὅταν δὲν ᾖναι πλέον καιρὸς νὰ πορισθῶσι δι' ἄλλου ἐντίμου ἐπαγγέλματος τὸν ἄρτον των.

Ἐρ.-Ποῖα αἰσθήματα πρέπει νὰ τρέφωσι πρὸς ἀλλήλας αἱ διάφοροι τάξεις τῶν ἐργατῶν;

Ἄπ.-Αἰσθήματα ὅλως ἀδελφικά καὶ εἰλικρινῆ. Ὅσοις ἡ τύχη, ἡ περιουσία, ἢ ἡ ἰκανότης των ἀνεβίβασαν εἰς τὴν διεύθυνσιν, πρέπει νὰ θεωρῶσι τοὺς ὑποδεεστέρους των ὡς ἀδελφοὺς συνεργαζομένους μετ' αὐτῶν πρὸς ὄφελος τῆς Πατρίδος. Δὲν πρέπει νὰ καταχρῶνται τὴν ὑπεροχὴν αὐτῶν, ἀμείβοντες ἀνεπαρκῶς τοὺς ὑφισταμένους, ἢ ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς ὄρους ἐξευτελιζοντας τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ πολίτου. Ἄφ' ἑτέρου δὲ, οἱ ὑποδεεστοὶ πρέπει νὰ ἔχωσι πρὸς τοὺς ἀνωτέρους των εἰδὸς τι σεβασμοῦ, ἀναλογιζόμενοι ὅτι τὰ πλεονεκτήματα τῶν προϊσταμένων των συνεπάγονται καὶ ἀνάλογον εὐθύνην. Πρέπει δὲ νὰ μὴ ᾖναι ὑπερβολικοὶ εἰς τὰς περὶ μισθοῦ ἀξιῶ-

σεις των, διότι ὅταν ἡ δαπάνη τῆς παραγωγῆς ὑπερβῇ ὑδιὰ τινα καὶ ἀδίκηση ἢ τιμὴ τοῦ προϊόντος, ἐλαττοῦται ἡ κατανάλωσις καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ περισσεύοντες ἐργάται καταδικάζονται εἰς ἀργίαν.

^{Ἐπιτετα συνέχεια.}

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ὀδόντες.

Συνέχεια ἰδί σελ. 51.

Βλέπεις, ἐξ ὧν σοῦ εἶπα εἰς τὴν τελευταίαν μου ἐπιστολήν, ὅτι δὲν πρέπει, ὅταν τρώγωμεν, νὰ συλλογιζώμεθα μόνον γλυκύσματα, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν ὀλίγον καὶ διὰ τὸ ταλαίπωρον αἷμα, τὸ ὁποῖον ἔχει τόσας πολλὰς ἐργασίας νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ δὲν ἠμπορεῖ βεβαίως νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν πολυαριθμῶν ἐργατῶν του, ἂν ἡμεῖς δὲν τοῦ χορηγοῦμεν ἄλλην προμήθειαν, παρὰ σακχαρωτὰ μόνον καὶ γλυκύσματα.

Διὰ τοῦτο δὲ, ὅταν κάθησαι εἰς τὴν τράπεζαν, μὴ ἀφίνης τὸ βραστόν σου καὶ τρέχῃς εἰς τὰ ὀπωρικά, διότι μὲ ὀπωρικά μόνον δὲν κατασκευάζεται οὔτε αἷμα οὔτε σῶμα, καθὼς ἐπίσης δὲν κατασκευάζεται οἰκία μὲ μικρὰ καλάμια καὶ μὲ τεμάχια χάρτου.

Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σοῦ παραγγέλλει ἡ μήτηρ σου νὰ τρώγῃς, περιέχουσιν ἀκριβῶς ὅ,τι ἀναγκαῖσι εἰς τὸ αἷμά σου· αὐτὰ δὲ τὰ πράγματα τὰ εἶχον μάθει ἐκ πείρας οἱ ἄνθρωποι πρὶν τὰ διδαχθῶσι. Σὺ τώρα τὰ ἔμαθες, καὶ δὲν πιστεύω πλέον ἄλλοτε νὰ φωνάζῃς εἰς τὸ τραπέζι καὶ νὰ ζητῇς γλυκύσματα, ὅταν ἡ μήτηρ σου σοῦ λέγῃ νὰ φάγῃς κρέας.

Βλέπεις, πόσον εὐμορφον πρᾶγμα εἶνε νὰ γνωρίζῃ τις τὸν ἑαυτόν του, καὶ νὰ μανθάνῃ τί γίνεταί ἐντός του; Ἐκτός τῶν ἄλλων ὑπακούει μὲ πολὺ περισσοτέραν εὐκολίαν καὶ εὐχαρίστησιν, καὶ τὸ καθῆκον ἐπιβάλλεται οὕτως εἰπεῖν μόνον του.

Πρὸ δύο χιλιάδων τριακοσίων περίπου ἐτῶν εἰς τῶν μεγαλειτέρων ἀνθρώπων τοῦ κόσμου, ὁ Σωκράτης, εἶπε τὰς δύο αὐτὰς λέξεις: *Γνώθι σαυτόν*, τουτέστι *μάθε τὸν ἑαυτόν σου*. Ἐννοεῖς δὲ πόσον εὐχάριστον εἶνε νὰ μανθάνῃ τις τὸν ἑαυτόν του, ἀφοῦ αἰσθάνεσαι ἤδη εὐχαρίστησιν, — εἶμαι βέβαιος, — ἀπὸ τὰ ὀλίγα πράγματα, ὅσα ἔμαθες μέχρι τούδε. Ἡ εὐχαρίστησις αὐτὴ μ' ἐνθαρρύνει νὰ προχωρήσω, καὶ νὰ σὲ διδάξω πολλὰ ἀκόμη ἄλλα πράγματα, πλεονεργα.

Ἄς ἐπανέλθωμεν τώρα εἰς τοὺς ὀδόντας, τοὺς ὁποίους ἀρκετὰ ἐλησημονήσαμεν.

Τὸ καθῆκόν των εἶνε, καθὼς σοῦ εἶπα, νὰ ἐτοιμάζου, τουτέστι νὰ *συγυρίζου*, καθὼς λέγομεν, τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸ στόμα* τὸ συγύρισμα ὅμως αὐτὸ εἶνε πολὺ περίεργον, διότι δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ *κόψιμον* καὶ *λιάνι*